67/2022 Sb.
Zákon

ze dne 17. března 2022

O opatřeních v oblasti školství v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace

Vyhlášeno dne 21. března 2022, datum poslední novelizace 1. března 2025

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

§ 1

Předmět úpravy

(1) Tento zákon upravuje opatření v oblasti školství [1]), která se vztahují na cizince, kterému byla v České republice poskytnuta dočasná ochrana podle zákona o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace[2]), a na držitele průkazu o povolení k dlouhodobému pobytu v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace podle zákona o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace[2]) (dále jen „cizinec“).

(2) Ustanovení tohoto zákona se použijí přednostně před ustanoveními jiných právních předpisů.

§ 2

Přijímání k předškolnímu vzdělávání a k základnímu vzdělávání

(1) Pokud ředitel mateřské školy zřízené obcí nebo svazkem obcí se sídlem ve školském obvodu, v němž má místo pobytu cizinec, nebo základní školy zřízené obcí nebo svazkem obcí se sídlem ve školském obvodu, v němž má místo pobytu cizinec, rozhodl mimo režim zápisu podle školského zákona o nepřijetí cizince, na kterého se vztahuje povinné předškolní vzdělávání nebo povinná školní docházka, nebo jde o osobu podle § 20 odst. 2 školského zákona, do 5 dnů informuje zřizovatele.

(2) Zřizovatel bez zbytečného odkladu po projednání s ředitelem jiné školy určí pro vzdělávání jím zřizovanou školu není-li v této škole překročen nejvyšší povolený počet dětí nebo žáků zapsaný v rejstříku škol a školských zařízení. Pokud nemůže být určena žádná škola, zřizovatel bez zbytečného odkladu informuje krajský úřad příslušný podle

místa pobytu cizince. Krajský úřad bez zbytečného odkladu určí školu pro vzdělávání, a to po projednání s ředitelem příslušné školy a s jejím zřizovatelem; přitom přihlíží k místu pobytu cizince.

(3) Pokud nemůže být krajským úřadem podle odstavce 2 určena žádná škola, krajský úřad bez zbytečného odkladu informuje Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „ministerstvo“). Ministerstvo bez zbytečného odkladu určí jiný krajský úřad, který ve spolupráci s krajským úřadem podle odstavce 2 bez zbytečného odkladu určí školu pro vzdělávání, a to po projednání s ředitelem příslušné školy a s jejím zřizovatelem; přitom přihlíží k místu pobytu cizince.

(4) Ředitel určené školy je povinen rozhodnout o přijetí cizince ke vzdělávání, není-li překročen nejvyšší povolený počet dětí nebo žáků zapsaný v rejstříku škol a školských zařízení.

(5) Ředitel základní školy může v dohodě se zřizovatelem stanovit výhradně pro cizince zápis k základnímu vzdělávání v době od 1. června do 15. července. Cizinec nemůže v této škole podat přihlášku k zápisu konaném v termínu podle § 34 odst. 2 nebo § 36 odst. 4 školského zákona.

(6) Pokud ředitel školy stanoví zápis podle odstavce 5, oznámí místo a dobu jeho konání nejpozději spolu s oznámením místa a doby konání zápisu podle školského zákona. Na zápis podle odstavce 5 se vztahují pravidla pro zápis podle školského zákona, s výjimkou termínu konání podle § 34 odst. 2 a § 36 odst. 4 školského zákona.

§ 2a

Spádová škola v případě zrušeného údaje o místě hlášeného pobytu

U uchazeče o přijetí k předškolnímu nebo základnímu vzdělávání, kterému Ministerstvo vnitra podle § 6a zákona o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace v informačním systému cizinců zrušilo údaj o místě hlášeného pobytu na území České republiky, není spádovou mateřskou nebo základní školou škola podle sídla Ministerstva vnitra. Určení spádové mateřské nebo základní školy se řídí místem pobytu ohlášeným podle jiného zákona.

§ 2b

Lhůta k zahájení povinné školní docházky

Cizinec je povinen zahájit povinnou školní docházku nebo povinné předškolní vzdělávání nejpozději do 90 dnů ode dne poskytnutí dočasné ochrany.

§ 2c

Postup při vyřazení ze školy

Pokud se cizinec plnící povinnou školní docházku neúčastní vyučování v základní škole nebo střední škole nebo

pokud se cizinec neúčastní vzdělávání v přípravné třídě základní školy nebo předškolního vzdělávání v mateřské škole nepřetržitě po dobu nejméně 15 vyučovacích dnů, nedoloží důvody své nepřítomnosti v souladu s podmínkami stanovenými školním řádem a ani po následné písemné výzvě ředitele školy zaslané na poslední známou adresu zákonného zástupce cizince ve lhůtě 15 dnů ode dne odeslání výzvy nesdělí, že bude i nadále navštěvovat danou školu, přestává být dnem následujícím po uplynutí této lhůty dítětem vzdělávajícím se v mateřské škole nebo v přípravné třídě nebo žákem školy.

§ 3

Obsah vzdělávání v mateřské, základní, střední, vyšší odborné škole a konzervatoři

Při vzdělávání dítěte, žáka nebo studenta, který je cizincem, který požívá dočasné ochrany podle § 1 odst. 1 po dobu kratší než 12 měsíců, ředitel mateřské školy, základní školy, střední školy, konzervatoře nebo vyšší odborné školy za účelem adaptace této osoby na vzdělávání podle školského zákona může po dobu nezbytně nutnou zčásti nebo zcela nahradit vzdělávací obsah školního vzdělávacího programu nebo akreditovaného vzdělávacího programu jiným vhodným vzdělávacím obsahem podle potřeb dítěte, žáka nebo studenta. Vhodný vzdělávací obsah podle potřeb dítěte mateřské školy, žáka základní školy nebo střední školy nemusí být v souladu s rámcovým vzdělávacím programem.

§ 4

Přijímání ke vzdělávání ve střední škole, konzervatoři a vyšší odborné škole

(1) Ředitel střední školy nebo konzervatoře může při postupu podle § 63 školského zákona přijmout a zařadit cizince, který požívá dočasné ochrany podle § 1 odst. 1 po dobu kratší než 12 měsíců, i do probíhajícího 1. ročníku.

(2) Ředitel vyšší odborné školy může při postupu podle § 95 školského zákona přijmout a zařadit cizince, který požívá dočasné ochrany podle § 1 odst. 1 po dobu kratší než 12 měsíců, i do probíhajícího 1. ročníku.

§ 5

Přijímací řízení ke střednímu a vyššímu odbornému vzdělávání a ke vzdělávání v konzervatoři

(1) V přijímacím řízení ke střednímu vzdělávání a ke vzdělávání v konzervatoři může cizinec nahradit doklad prokazující získání předchozího vzdělání, splnění povinné školní docházky, hodnocení na vysvědčeních z předchozího vzdělávání nebo dalších skutečností, které osvědčují vhodné schopnosti, vědomosti a zájmy uchazeče, čestným prohlášením, pokud doklad nemá.

(2) V přijímacím řízení k vyššímu odbornému vzdělávání může cizinec nahradit doklad prokazující získání předchozího vzdělání nebo splnění přijímacích kritérií podle § 94 odst. 3 písm. a) nebo c) školského zákona čestným

prohlášením, pokud doklad nemá.

§ 5a

Zvláštní pravidla k termínům, lhůtám, přijímání ke vzdělávání a ukončování vzdělávání

(1) Ke zmírnění následků hromadného přílivu vysídlených osob v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace může ministerstvo určit opatřením obecné povahy ve vztahu k cizincům

a) odlišné termíny nebo lhůty od termínů nebo lhůt stanovených školským zákonem nebo prováděcími právními předpisy nebo stanovené na jejich základě, pokud jejich naplnění není možné nebo by způsobilo nezanedbatelné obtíže, nebo

b) odlišný způsob nebo podmínky přijímání ke vzdělávání nebo ukončování vzdělávání, pokud by postup podle školského zákona nebo tohoto zákona nebyl možný nebo by způsobil nezanedbatelné obtíže.

(2) Opatření obecné povahy musí být vydáno v souladu se zásadami a cíli vzdělávání uvedenými v § 2 školského zákona.

(3) Opatření obecné povahy se vydává bez řízení o návrhu opatření obecné povahy. Opatření obecné povahy ministerstvo oznámí vyvěšením na své úřední desce a zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup na dobu nejméně 15 dnů. Opatření obecné povahy nabývá účinnosti dnem vyvěšení na úřední desce nebo pozdějším dnem, který je v něm uveden. Pokud se změnily důvody pro vydání opatření obecné povahy, ministerstvo jej bezodkladně zruší nebo změní.

§ 5b

Údaje o cizincích

(1) Právnická osoba nebo organizační složka státu vykonávající činnost školy nebo školského zařízení předá ministerstvu na jeho výzvu elektronickým způsobem údaje o cizincích obsažené v jejich dokumentaci nebo ve školní matrice. Právnická osoba nebo organizační složka státu vykonávající činnost školy nebo školského zařízení sdružuje a předává podle věty první také údaj o číslu vízového štítku, pokud jej má cizinec na vízu vyznačeno, nebo údaj o číslu cestovního dokladu a průkazu o povolení k dlouhodobému pobytu v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace; cizinec je povinen tento údaj právnické osobě předat.

(2) Krajský úřad předá ministerstvu na jeho výzvu elektronickým způsobem údaje o cizincích s hlubokým mentálním postižením, kterým stanovil způsob vzdělávání podle § 42 školského zákona, v rozsahu jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození a místo pobytu. Krajský úřad sdružuje a předává podle věty první také údaj o číslu vízového štítku, pokud jej má cizinec na vízu vyznačeno, nebo údaj o číslu cestovního dokladu a průkazu o povolení k dlouhodobému pobytu v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské

federace; cizinec je povinen tento údaj krajskému úřadu předat.

(3) Ministerstvo poskytuje údaje podle odstavců 1 a 2 Ministerstvu vnitra, Policii České republiky, Ministerstvu práce a sociálních věcí a Úřadu práce České republiky pro účely výkonu jejich působnosti.

§ 7

Výjimka z hygienických požadavků na školy a školská zařízení

(1) V případě žádosti školy nebo školského zařízení v souvislosti se vzděláváním nebo poskytováním školských služeb cizinci o změnu v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení podle § 149 školského zákona, jde-li o nejvyšší povolený počet dětí, žáků a studentů ve škole nebo školském zařízení, včetně jejich odloučených pracovišť, lůžek, stravovaných, tříd, skupin nebo jiných obdobných jednotek, se nevyžaduje stanovisko příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví a stavebního úřadu podle § 147 odst. 1 písm. h) školského zákona. Rozhodnutí správního orgánu o zvýšení nejvyššího povoleného počtu dětí, žáků a studentů ve škole nebo školském zařízení, včetně jejich odloučených pracovišť, lůžek, stravovaných, tříd, skupin nebo jiných obdobných jednotek, v řízení podle věty první je účinné po dobu platnosti tohoto zákona, nepožádal-li žadatel o dobu kratší.

(2) Na školu a školské zařízení, které vzdělávají nebo poskytují školské služby cizinci, se nevztahují hygienické požadavky na prostorové podmínky stanovené podle § 7 odst. 1 zákona o ochraně veřejného zdraví[3]).

§ 8

Zvláštní pravidla pro vysoké školy

(1) U uchazeče o studium na vysoké škole nebo studenta, který je cizincem, může

a) v případě cizince, který požívá dočasné ochrany podle § 1 odst. 1 po dobu kratší než 12 měsíců, vysoká škola nebo fakulta individuálně pro uchazeče nebo pro zvlášť vymezenou skupinu takových uchazečů stanovit podmínky přijetí ke studiu podle § 49 zákona o vysokých školách, stanovit termín a způsob ověřování splnění podmínek přijetí ke studiu, případně jinou formu, rámcový obsah anebo kritéria pro vyhodnocení přijímací zkoušky povinnost zveřejnění v dostatečném předstihu podle § 49 odst. 5 zákona o vysokých školách se neuplatní,

b) být při prokazování dosaženého předchozího vzdělání doklad podle § 48 odst. 4 písm. e) a § 48 odst. 5 písm. c) zákona o vysokých školách nahrazen čestným prohlášením takovéto osoby o skutečnostech jinak prokazovaných takovýmto dokladem nebo ověřením podle § 90 odst. 3 zákona o vysokých školách, pokud doklad nemá; dosažené předchozí vzdělání pro účely přijetí na vysokou školu bez institucionální akreditace může být prokazováno podle § 48 odst. 4 písm. e) a § 48 odst. 5 písm. c) zákona o vysokých školách na jiné vysoké škole s institucionální akreditací na základě dohody vysokých škol,

c) rektor veřejné nebo státní vysoké školy nebo orgán soukromé vysoké školy vykonávající působnost rektora rozhodnout o osvobození uchazeče od poplatku podle § 48 odst. 7 zákona o vysokých školách,

d) rektor veřejné vysoké školy rozhodnout o osvobození od poplatků podle § 58 zákona o vysokých školách a Ministerstvo obrany nebo Ministerstvo vnitra rozhodnout o osvobození od poplatku podle § 95 odst. 10 písm. d) zákona o vysokých školách,

e) rektor veřejné nebo státní vysoké školy nebo děkan fakulty nebo orgán soukromé vysoké školy vykonávající působnost rektora nebo děkana rozhodnout o přerušení studia, jehož doba se nebude započítávat do celkové doby přerušení studia nebo do maximální doby studia,

f) rektor veřejné nebo státní vysoké školy nebo děkan fakulty nebo orgán soukromé vysoké školy vykonávající působnost rektora nebo děkana rozhodnout, že se doba studia v období ode dne 24. února 2022 do dne nabytí právní moci rozhodnutí o přerušení studia podle písmene e) nezapočítává do maximální doby studia.

(2) Vysoká škola může prostředky z jiných než účelově určených fondů využít k humanitárním účelům souvisejícím se situací cizinců. Za jiné než účelově určené fondy se pro účely tohoto zákona považují fondy podle § 18 odst. 6 písm. a), b), d) a g) zákona o vysokých školách.

(3) Odstavec 1 písm. c) až f) se vztahuje i na studenta vysoké školy, který je státním občanem Ukrajiny a není cizincem uvedeným v § 1 odst. 1.“.

§ 9

Osvobození od poplatku za nostrifikace

(1) Cizinec, který požívá dočasné ochrany podle § 1 odst. 1 po dobu kratší než 12 měsíců, je osvobozen od poplatku za přijetí žádosti o uznání platnosti nebo vydání osvědčení o uznání rovnocennosti dokladu o dosažení základního, středního nebo vyššího odborného vzdělání získaného v zahraniční škole podle Položky 10 písm. d) přílohy k zákonu o správních poplatcích.

(2) Cizinec, který požívá dočasné ochrany podle § 1 odst. 1 po dobu kratší než 12 měsíců, je osvobozen od poplatku za úkony spojené s řízením o žádosti o uznání zahraničního vysokoškolského vzdělání a kvalifikace podle § 90a odst. 2 zákona o vysokých školách.

(3) Cizinec, který požívá dočasné ochrany podle § 1 odst. 1 po dobu kratší než 12 měsíců, je osvobozen od poplatku za přijetí žádosti o uznání zahraničního vysokoškolského vzdělání a dokladu o zahraničním vysokoškolském vzdělání podle Položky 22 písm. m) přílohy k zákonu o správních poplatcích.

§ 10

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem jeho vyhlášení.

Pekarová Adamová v. r.
Zeman v. r.
Fiala v. r.

[1]) Čl. 14 směrnice Rady 2001/55/ES ze dne 20. července 2001 o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a o opatřeních k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími.

[2]) Zákon č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace.

[3]) Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.